

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

«14» հ ու լ ի ս ի 2015 թ.

N 456-Ն

ք .Ստե փան ակ ե ր տ

Լ ԵՌՆԱՅ ԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ Հ ԱՆՐԱՊԵՏ ՈՒԹՅ ԱՆ
Հ ԱՄՍՅ ՆՔՆԵՐՈՒՄ 2015-2016 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ Հ ՈՂՕԳՏ ԱԳՈՐԾՈՂՆԵՐԻՆ
ԹԹԵՆՈՒ ՏՆԿԻՆԵՐԻ Տ ՐԱՄԱԴՐՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ Հ ԱՍՏ ԱՏ ԵԼ ՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հ ի մ ք ը ն դ ու ն ե լ ո վ «Ի ր ա վ ա կ ան ակ տե ր ի մ ա ս ի ն » Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ան օ ր ե ն ք ի 13-ր դ հ ո դ վ ա ծ ը ` Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ան կ ա տ ա վ ա ր ու թ յ ու ն ը **ռ ր ռ ջ ու մ է .**

1. Հ ա ս տ ա տ ե լ Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ան հ ա մ ա յ ն ք ն ե ր ու մ 2015-2016 թ վ ա կ ան ն ե ր ի ն հ ո դ օ գ տ ա գ ո ր ծ ո դ ն ե ր ի ն թ թ ե ն ու տ ն կ ի ն ե ր ի տ ր ա մ ա դ ր մ ա ն ծ ր ա գ ի ր ը (ա յ ս ու հ ե տ ` Ծ ր ա գ ի ր )` հ ա մ ա ձ ա յ ն հ ա վ ե լ վ ա ծ ի :

2. Ս ա հ մ ա ն ե լ , ո ր

1) Ծ ր ա գ ի կ ա տ ա ր մ ա ն հ ս կ ո դ ու թ յ ու ն ը վ ե ր ա պ ա հ վ ու մ է Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ան գ յ ու դ ա տ ն տ ե ս ու թ յ ան ն ա ի ս ա ր ա ր ու թ յ ան ը .

2) Ծ ր ա գ ի շ ր ջ ա ն ակ ն ե ր ու մ ի ր ա կ ան ա գ վ ո դ մ ի ջ ո գ ա ո ու մ ն ե ր ի պ ա տ ա ս ի ա ն ա տ ու ե ն Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ան շ ր ջ ա ն ն ե ր ի վ ա ր չ ա կ ա գ մ ե ր ը .

3) Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ան շ ր ջ ա ն ն ե ր ի վ ա ր չ ա կ ա գ մ ե ր ը մ ի ն չ ն 2016 թ վ ա կ ան ի ա պ ր ի լ ի 30-ը հ ա շ վ ե տ վ ու թ յ ու ն ե ն ն ե ր կ ա յ ա գ ն ու մ Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ան գ յ ու դ ա տ ն տ ե ս ու թ յ ան ն ա ի ս ա ր ա ր ու թ յ ու ն ` ս ու յ ն Ծ ր ա գ ի շ ր ջ ա ն ակ ն ե ր ու մ ի ր ա կ ան ա գ վ ա ծ մ ի ջ ո գ ա ո ու մ ն ե ր ի մ ա ս ի ն .

4) Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ան գ յ ու դ ա տ ն տ ե ս ու թ յ ան ն ա ի ս ա ր ա ր ու թ յ ու ն ը մ ի ն չ ն 2016 թ վ ա կ ան ի մ ա յ ի ս ի 31-ը Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա ք ա ղ ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ան կ ա տ ա վ ա ր ու թ յ ու ն է ն ե ր կ ա յ ա գ ն ու մ հ ա շ վ ե տ վ ու թ յ ու ն ` կ ա տ ա ր ա ձ ա շ ի ս ա տ ա ն ք ն ե ր ի ն ի ր ա կ ան ա գ ր ա ձ մ ի ջ ո գ ա ո ու մ ն ե ր ի մ ա ս ի ն :

3. Ս ու յ ն ո ր ո շ ու մ ն ու ժ ի մ ե ջ է մ տ ն ու մ պ ա շ տ ո ն ակ ան հ ր ա պ ա ր ակ մ ա ն ը հ ա ջ ո ր դ ո դ օ ր վ ա ն ի ց :

Լ ԵՌՆԱՅ ԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
Հ ԱՆՐԱՊԵՏ ՈՒԹՅ ԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ

Ա . Հ ԱՐ ՈՒԹՅ ՈՒՆՅ ԱՆ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐՈՒՄ 2015-2016 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ
ՀՈՂՕԳՏ ԱԳՈՐԾՈՂՆԵՐԻՆ ԹԹԵՆՈՒ ՏՆԿԻՆԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅ ՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅ ՈՒՆ

- I. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏ ԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ
- II. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑ ՍԱՆ ՍԵԽԱՆԻԶՍԸ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄԸ
- III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑ ՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼ ՎՈՂ ԱՐԴՅ ՈՒՆՔՆԵՐԸ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Գյուղատնտեսությունը, լինելով երկրի պարենային ապահովության և անվտանգության ապահովման գլխավոր ոլորտը, ունի կարևոր նշանակություն: Նպատակային քաղաքականություն իրականացման ու առկա ներուժի լիարժեք օգտագործման շնորհիվ հնարավոր է որոշակիորեն լուծել գյուղատնտեսության բնագավառում ծագած միջաբխնդիրներ:

Թթագործությունը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում ավանդական ու եկամտաբեր ճյուղերից է: Թթագործությամբ զբաղվել են հինուց, իսկ թթայ գինեբրի մակերեսներին ընդլայնումը առավել լայն տարածում էր ստացել 18-րդ դարի սկզբից և հիմնականում օգտագործվել են շերեմապահության ու մետաքս արտադրելու համար: Հետագայում արդեն թթենու պտուղները սկսել են օգտագործել սննդի մեջ, թարմ և վերամշակված ձևով՝ պատրաստում էին դոշաք, չամիչ ու օղի: 20-րդ դարի կեսից սկսած Ադրբեյջանի Խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետության իշխանություններին վարած քաղաքականություն, ինչպես նաև դարավերջին պարտադրված պատերազմի հետևանքով թթագործությունը Լեռնային Ղարաբաղում անուշադրության է մասնավել, և թթայ գինեբրի տարածքներն էականորեն կրճատվել են, իսկ առկա այ գինեբրը հիմնականում անմշակ են, գտնվում են բացթողի վիճակում, որի պատճառով նվազել է նրանց տնտեսական արդյունավետությունը:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը հետևողականորեն աջակցում է պտղագործության ոլորտում օգտագործվող ռեսուրսներին ձեռքբերման գործընթացին, ինչը հնարավորություն է տալիս այ գեգործներին արդյունավետ կազմակերպել բազմամյա տնկարկներին հիմնադրման և մշակության աշխատանքները: Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության թթագործությամբ զբաղվող համայնքներում կատարված ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ թթայ գինեբրի բարելավման և տարածքների ընդլայնման նպատակով անհրաժեշտ է հողօգտագործողներին առաջնահերթ ապահովել որակյալ տնկիներով:

Հաշվի առնելով թթագործության կարևոր դերը, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության համայնքներում 2015-2016 թվականներին հողօգտագործողներին թթենու տնկիներին տրամադրման ծրագրով (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներկայացվում են առկա թթայ գինեբրի բարելավման և տարածքների ընդլայնման նպատակով կատարվելիք աշխատանքների իրականացման համար անհրաժեշտ գործընթացը և ֆինանսավորումը:

I. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊՍՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Ծրագրի նպատակը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության շրջաններում այ գետերերին, թթայ գինեբրի վերականգնման

ն պատասկով, թթենու տնկիների ձեռքբերման հարցում աջակցելը, հողերի արդյունավետ օգտագործմանը, գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության ծավալների ավելացման միջոցով գյուղացիական տնտեսության ներքին եկամուտների բարձրացմանը նպաստել է:

Խնդիրները.

- 1) գյուղատնտեսական տարածքների արդյունավետ օգտագործման համար հնարավորությունների ստեղծում.
- 2) համայնքներում գյուղատնտեսության զարգացման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծում և բնակչության աշխատունակ հատվածի համար լիարժեք զբաղվածություն ապահովում.
- 3) տնկիների տրամադրման միջոցով թթայ գինեբուսության ազրոտեխնիկական պահանջների պահպանման համար նախապայմանների ստեղծում.
- 4) համախառն արտադրանքի ծավալի ավելացման արդյունքում գյուղատնտեսությունում տնտեսվարողների եկամուտների բարձրացման համար հնարավորությունների ստեղծում:

II. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄԸ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄԸ

Ծրագրով նախատեսվում է հատկացնել 40 000 000 ՀՀ դրամ, որից 8 000 000 ՀՀ դրամը 2015 թվականի պետական բյուջեով «Թթայ գինեբուսության զարգացման ծրագիր» միջոցառմամբ նախատեսված միջոցներին, մյուս մասը կնախատեսվի 2016 թվականի պետական բյուջեով (Աղյուսակ 1):

**Աղյուսակ 1
/ՀՀ դրամ/**

Ներդրումներն նպատակը	Ընդամենը	Այդ թվում՝								
		2015 թվականին՝ բյուջեում սյակներին				2016 թվականին՝ բյուջեում սյակներին				
		1-ին	2-րդ	3-րդ	4-րդ	1-ին	2-րդ	3-րդ	4-րդ	
Թթենու տնկիների տրամադրում	40 000 000			8 000 000		32 000 000				

Նշված ֆինանսական միջոցներով «Ամարյան Գրին Լանդ» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից Սիրիայի Արաբական Հանրապետությունում ձեռք կբերվեն և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն կներկրվեն մեկից երկու տարեկան բարձրորակ թթենու տնկեր:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության շրջանների վարչակազմերի կողմից Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարություն կներկայացվեն տնկիներն պահանջարկի մասին համապատասխան հայտեր:

Ներկայացված հայտերի հիման վրա Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության կողմից

տն կի ն եր ը կ տր ամ ադ ր վ ե ն Լ ե ո ն այ ի ն Ղ ա ր ա ր ա դ ի Հ ան ր ա պ է տ ու թ յ ան
2 ր ջ ան ն եր ի վ ա ր չ ա կ ա գ մ եր ի ն :

Տ ն կ ի ն եր ն ան հ ա տ ու յ ց Լ ե ո ն այ ի ն Ղ ա ր ա ր ա դ ի Հ ան ր ա պ է տ ու թ յ ան
2 ր ջ ան ն եր ի վ ա ր չ ա կ ա գ մ եր ի կ ո ղ մ ի ց կ տր ամ ադ ր վ ե ն
հ ո ղ ո գ տ ա գ ո թ ծ ո ղ ն եր ի ն :

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՅՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼ ՎՈՂ ԱՐԴՑ ՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ս ու յ ն ծ ր ա գ ր ի ի ր ա կ ան ա գ ու մ ի ց ա կ ն կ ալ վ ո ղ ա ր դ յ ու ն ք ն եր ն ե ն`

1) պ է տ ա կ ան ն պ ա տ ա կ այ ի ն ա ջ ա կ ց ու թ յ ան մ է խ ան ի գ մ ն եր ի
կ ի ր ա ո մ ա մ ք հ ո ղ այ ի ն ո ե ս ու ր ս ն եր ի ա ր դ յ ու ն ա վ է տ ո գ տ ա գ ո թ ծ ու մ .

2) եր կ ր ի ա գ ր ո պ ա ր է ն այ ի ն հ ա մ ա կ ա ր գ ի կ այ ու ն ի ր ա վ ի ճ ա կ ի
ձ ն ա վ ո թ ու մ ու պ ա հ պ ան ու մ .

3) ա գ ր ո պ ա ր է ն այ ի ն ո լ ո թ տ ու մ ա շ խ ա տ ա տ է ղ եր ի պ ա հ պ ան ու մ ն ն ո թ
ա շ խ ա տ ա տ է ղ եր ի ս տ է ղ ծ ու մ .

4) թ թ այ գ ի ն եր ի տ ա ր ա ծ ք ն եր ի ն հ ա մ ա խ ա ո ն ք եր ք ի ծ ա վ ալ ն եր ի
ա վ է լ ա գ ու մ , գ յ ու ղ ա գ ի ա կ ան տ ն տ է ս ու թ յ ու ն ն եր ի է կ ա մ ու տ ն եր ի
ք ա ր ձ ր ա գ ու մ , տ ն տ է ս ա կ ան ա ճ ի ա պ ա հ ո վ ու մ :

Ն ո թ թ այ գ ի ն եր ի հ ի մ ն ա դ ր ու մ ը ն ա խ ա դ ր յ ալ ն եր կ ս տ է ղ ի
Լ ե ո ն այ ի ն Ղ ա ր ա ր ա դ ի Հ ան ր ա պ է տ ու թ յ ու ն ու մ թ թ ա գ ո թ ծ ու թ յ ան
ճ յ ու ղ ի գ ա ր գ ա գ մ ան հ ա մ ա ր : Ա ր տ ա դ ր ու թ յ ան ծ ա վ ալ ն եր ի ա վ է լ ա գ ու մ ը
կ ն պ ա ս տ ի ն ան թ թ ի վ եր ամ շ ա կ մ ան ճ յ ու ղ ի գ ա ր գ ա գ մ ան ը :

Ի ր ա կ ան ա գ վ ո ղ ն եր դ ր ու մ ն եր ի հ ա շ վ ի ն ձ է ո ք ք եր վ ա ծ ն
հ ո ղ ո գ տ ա գ ո թ ծ ո ղ ն եր ի ն տր ամ ադ ր վ ա ծ տ ն կ ի ն եր ը պ տ դ ա ր եր ու թ յ ան
կ ան ց ն ե ն 4-5-ր դ տ ա ր ու մ : Հ ի մ ն ա դ ր վ ա ծ ա յ գ ի ն եր ի ց ա կ ն կ ալ վ ո ղ
հ ա մ ա խ ա ո ն ք եր ք ը տ վ յ ալ տ ա ր ու մ կ ա գ մ ու մ է 1 500 - 2 000 տ ո ն ն ա , ի ս կ
լ ր ի վ պ տ դ ա ր եր ու թ յ ան հ ա ս ն է լ ու ց հ է տ ո ` 3 000-4 000 տ ո ն ն ա . 1
տ ո ն ն ա յ ի մ ի ջ ի ն ա ր ժ է ք ը գ ո թ ծ ո ղ շ ու կ այ ա կ ան գ ն եր ո վ կ ա գ մ ու մ է 120
000 - 130 000 Հ Հ դ ր ա մ :

Լ Ե Ռ Ն Ս Յ Ի Ն Ղ Ա Ր Ա Բ Ա Ղ Ի Հ Ա Ն Ր Ա Պ Ե Տ ՈՒ Թ Յ Ա Ն
Կ Ա Ռ Ա Վ Ա Ր ՈՒ Թ Յ Ա Ն Ա Շ Խ Ս Տ Ա Վ Ա Ջ Մ Ի Ղ Ե Վ Ա Վ Ա Ր

Լ . Գ Ր Ի Գ Ո Ր Յ Ա Ն